

معاونت توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

شناسنامه درس و جدول دوره واحد درسی

فرم دانشجو

عنوان درس: اخلاق پزشکی	رشته و مقطع تحصیلی: کارآموزان پزشکی	دانشکده: پزشکی
کد درس: ۱۱۲۳۰۲۲	سال تحصیلی: ۱۴۰۴-۱۴۰۵	پیشنیاز: ندارد
تعداد واحد: ۲ واحد	ترم تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۴	میزان واحد به تفکیک: -----
گروه مدرسین: اخلاق پزشکی	روز و ساعت درس: شنبه ها، ۱۶-۱۴	مدرس مسئول: دکتر فرخنده جمشیدی
پست الکترونیکی: dr.jamshidi2009@yahoo.com	روزهای حضور در دفتر کار: هر روز تا پایان وقت اداری	

اهداف کلی درس:

انتظار میرود دانشجوی پزشکی پس گذراندن این درس:

الف- در حیطه دانش

۱. جنبه های انسانی و اخلاقی حرفه پزشکی را بشناسد.
۲. از مجموعه انتظاراتی که آموزه های اسلامی و فقه پزشکی از یک طبیب شایسته دارد آگاهی یابد.
۳. توانایی تشخیص موضوعات اخلاق پزشکی را در حرفه خود داشته باشد.
۴. زیربنای دانشی به منظور اتخاذ تصمیمات اخلاقی در پزشکی را کسب نماید.
۵. به تعهدات خود به عنوان یک پزشک آگاهی داشته باشد.

ب- در حیطه مهارت

لازم است توانمندی های زیر ایجاد شود.

۱. ارتباط صحیح حرفه ای با مراجعین را بر اساس موازین اخلاق پزشکی برقرار نماید.
۲. تصمیم اخلاقی را در حرفه ی خود اتخاذ نماید.
۳. همکاری و مشارکت بیمار/خانواده بیمار را در تصمیم گیری جلب نماید.
۴. تعامل صحیح با سایر همکاران در حوزه سلامت داشته باشد.
۵. به تعهدات خود به عنوان یک پزشک عمل نماید.

ج- در حیطه نگرش

۱. توجه خاص به شان و کرامت انسانی مراجعین داشته باشد.
۲. وظیفه شناسی، مسئولیت پذیری، عدالت و انصاف در ارائه ی خدمات سلامت مد نظر قرار دهد.
۳. اولویت منافع بیمار بر منافع شخصی خود به عنوان پزشک را در نظر بگیرد.
۴. احترام به حقوق مراجعین را ضروری بدانند.
۵. به ابعاد فرهنگی و مذهبی مراجعین توجه نماید

اهداف اختصاصی :

- ۱) **مقدمه، تاریخچه و بیان اهمیت اخلاق پزشکی** : تاریخچه و اهمیت اخلاق حرفه ای را بدانند.
- ۲) **اصول چهارگانه و ابزارهای تحلیل اخلاقی (اخلاق حرفه ای)**: اصول چهارگانه را بدانند. ابزارهای تحلیلی اخلاق حرفه ای را بدانند.
- ۳) **فن آوری های نوین و مسائل مستحدثه در پزشکی** : فن آوری های نوین در خصوص مسائل مستحدثه را در پزشکی بدانند.
- ۴) **رضایت و برائت-اتونومی** : رضایت آگاهانه را بدانند. موارد کاربرد رضایت آگاهانه را بدانند. برائت را بدانند و موارد کاربرد آن را نیز بدانند. اصل اتونومی را بدانند.
- ۵) **ملاحظات اخلاقی در آغاز حیات** : اصول اخلاقی و رفتاری که در آغاز حیات باید رعایت شود را بدانند.
- ۶) **ارتباط پزشک و بیمار-پزشک و همکاران** : اصول ارتباط موثر را بشناسد. اصول ارتباط موثر با بیمار را بدانند. اصول ارتباط موثر با پزشکان را بدانند. اصول ارتباط موثر با پرسنل را بدانند.

معاونت توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

- ۷) **رازداری و حقیقت گویی** : اصول رازداری را بداند، موارد نقض رازداری را بداند .
قوانین مجازات اسلامی در خصوص نقض رازداری را بداند.
اصول و اهمیت حقیقت گویی را بداند.
- ۸) **تعهد حرفه ای پزشکی** : اهمیت تعهد حرفه ای را بداند.
اهمیت عدم رعایت تعهد حرفه ای را نیز بداند.
- ۹) **اخلاق در آموزش** : اصول اخلاق در آموزش را بداند.
- ۱۰) **اخلاق در پژوهش** : اصول اخلاق در پژوهش را بداند.
تعارض منافع را در پژوهش بداند.
- ۱۱) **خطاهای پزشکی و مسئولیت پزشکی** : خطاهای پزشکی را بداند.
اهمیت بازخورد خطاها را بداند.
مسئولیت پزشک در انجام خطاهای پزشکی را بداند.
شیوه پیشگیری از روز خطاهای پزشکی را بداند.
- ۱۲) **اخلاق پزشکی از دیدگاه اسلام و تئوری های اخلاقی و مسائل مستحدثه** : دیدگاه های اسلامی و تئوری های اخلاقی را در خصوص اخلاق حرفه ای را بداند.
انطباق این اصول با حرفه پزشکی را نیز بداند.
- ۱۳) **ملاحظات اخلاقی در پایان حیات** : اصول اخلاقی و رفتاری که در پایان حیات باید رعایت شود را بداند.
الزام رعایت این اصول را بداند.
- ۱۴) **منشور حقوق بیمار** : اصول منشور حقوق بیمار را بداند.
الزام رعایت این اصول را بداند.
- ۱۵) **تعارض منافع** : منفعت اولیه را بداند. منفعت ثانویه را بداند.
تعارض منافع را بشناسد.
راه های مقابله با تعارض منافع را بداند.

شرح دوره:

در این درس، مباحث اخلاق پزشکی به شکل کاربردی و با مراعات ظرافت های لازم در آموزش آن ارائه میشود به گونه ای که بتوان انتظار داشت تا آموزه های اخلاقی بتوانند منجر به تغییر رفتار حرفه ای و نگرش پزشکان گردد.

جلسه	تاریخ	رئوس مطالب(مفاهیم مورد انتظار تدریس)	فعالیت فراگیران	روش تدریس	نام مدرس
اول	۱۴۰۴/۷/۱۲	مقدمه ، تاریخچه، و بیان اهمیت اخلاق پزشکی <ul style="list-style-type: none"> تاریخچه سیر و تحول اخلاق، ضرورت رعایت موازین اخلاق پزشکی معرفی نمونه هایی از متون اخلاق پزشکی در فرهنگ و تمدن اسلام و ایران	مشارکت در بحث گروهی	سخنرانی و بحث گروهی	ماندانا پولادزاده
دوم	۱۴۰۴/۷/۱۹	اصول چهارگانه و ابزارهای تحلیل اخلاقی (اخلاق حرفه ای)	مشارکت در بحث گروهی	سخنرانی و بحث گروهی	مهدی بیژن زاده

معاونت توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

			<ul style="list-style-type: none"> • اصول: اتونومی، عدالت، عدم آسیب رساندن، سود رسانی و نحوه ی بکارگیری این اصول در حل معضلات اخلاقی در پزشکی، مفهوم اتونومی از دیدگاه اسلام 		
اکرم آهنگرپور	سخنرانی و بحث گروهی	مشارکت در بحث گروهی	<p>اخلاق در پژوهش</p> <ul style="list-style-type: none"> • تاریخچه اخلاق در پژوهش، حفاظت از آزمودنی های انسانی در تحقیق، کدهای کشوری اخلاق در پژوهش، کمیته اخلاق در پژوهش ، مسائل اخلاقی در انتشار مقالات پزشکی 	۱۴۰۴/۷/۲۶	سوم
روح اله خدادادی	سخنرانی و بحث گروهی	مشارکت در بحث گروهی	<p>اخلاق پزشکی از دیدگاه اسلام و تئوری های اخلاقی و مسائل مستحدثه</p> <ul style="list-style-type: none"> • میانی نظری اخلاق اسلامی، انسان شناسی از دیدگاه اسلام، رابطه ی اخلاق ، فقه و حقوق، تئوری های اخلاقی مثل تئوری وظیفه گرا، سوداگرا، فضیلت گرا و نحوه ی استفاده از آن ها در حل مسائل اخلاقی در پزشکی 	۱۴۰۴/۸/۳	چهارم
علی حسن رحمانی	سخنرانی و بحث گروهی	مشارکت در بحث گروهی	<p>تعهد حرفه ای پزشکی</p> <ul style="list-style-type: none"> • سوگند نامه پزشکی، تفاوت حرفه با کسب و کار ، مسئولیت پذیری، تعالی شغلی، وظیفه شناسی، صداقت، پیوستگی در ارائه خدمات سلامت 	۱۴۰۴/۸/۱۰	پنجم
سید سعید سیدیان	سخنرانی و بحث گروهی	مشارکت در بحث گروهی	<p>اخلاق در آموزش</p> <ul style="list-style-type: none"> • تعادل بین آموزش به دانشجویان پزشکی و ارائه خدمات سلامت به بیماران، سطح تصمیم گیری و اقدامات دانشجویان در تشخیص و درمان بیماران، حفظ حریم و آسایش بیماران در محیط های آموزشی درمانی 	۱۴۰۴/۸/۱۷	ششم
احمدرضا مهدی	سخنرانی و بحث گروهی	مشارکت در بحث گروهی	<p>رازداری و حقیقت گویی</p> <ul style="list-style-type: none"> • ضرورت رازداری و حقیقت گویی ، مهارت بیان حقایق ناگوار، محدودیت های قانونی در شکستن رازداری 	۱۴۰۴/۸/۲۴	هفتم

معاونت توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

سعید بیطرف	سخنرانی و بحث گروهی	مشارکت در بحث گروهی	منشور حقوق بیمار <ul style="list-style-type: none"> احترام به بیمار بعنوان یک انسان، ضرورت رعایت حقوق بیمار، منشور حقوق بیمار در ایران، راهنمای سازمان جهانی بهداشت در مورد patient safety، کمیته های اخلاق بیمارستانی	۱۴۰۴/۹/۱	هشتم
------------	------------------------	---------------------------	--	----------	------

تکالیف دانشجوی: در صورت مجازی برگزار کردن تکالیف برای هر مبحث گذاشته میشود و در صورت برگزاری کلاس حضوری تکالیف بصورت شرکت در بحث های گروهی و پرسش و پاسخ میباشد.

نحوه ارزشیابی واحد درسی: نمره تکالیف: ۲ نمره از کل نمره آزمون میان ترم: ندارند آزمون پایان ترم: ۱۸ نمره

منابع اصلی درس و مصوب وزارتخانه: کتاب اخلاق پزشکی دکتر لاریجانی